

Kwartaalmonitor Transport en logistiek

derde kwartaal 2015

Transportsector groeit door

- Totaalbeeld transport: aanhoudende omzetgroei
- Vervoer over land: aantrekkende woningmarkt goed voor verhuizers
- Vervoer over water: binnenvaarders hebben baat bij laagwater
- Vervoer door de lucht: stijgende lijn
- Opslag en dienstverlening voor het vervoer: groei op luchthavens
- Post en koeriers: internetverkopen bezorgen koeriers werk
- Economisch beeld: meer export en hogere investeringen

In het derde kwartaal nam de omzet in de transportsector met 2 procent toe ten opzichte van dezelfde periode in 2014. Vanaf het tweede kwartaal 2010 is de omzet gestegen. Hoewel het aantal faillissementen in het derde kwartaal in vergelijking met een jaar eerder daalde, gingen er nog 54 bedrijven failliet. De stemming onder de ondernemers in de transportsector is licht gegroeid ten opzichte van het vorige kwartaal. Het ondernemersvertrouwen kwam in het vierde kwartaal uit op het hoogste niveau sinds 2011. De Nederlandse economie is in het derde kwartaal 1,9 procent groter dan in het derde kwartaal van 2014. Deze groei is toe te schrijven aan hogere investeringen, meer export en consumptie. Net als in het tweede kwartaal drukte de beperking van de aardgasproductie de groei met ongeveer 0,5 procentpunt.

Kerncijfers transport en de Nederlandse economie

% mutatie t.o.v. een jaar eerder	2014				2015		
	I	II	III	IV	I	II	III
omzet	1,6	2,5	2,8	2,1	2,4	2,0	2,0
faillissementen	92	95	69	85	72	66	54
bbp	0,0	1,2	1,2	1,6	2,5	1,8	1,9
consumptie huishoudens	-0,8	0,0	0,1	0,7	1,7	1,6	1,8
export Nederlands product	0,9	0,7	1,2	3,2	3,3	2,6	1,8
wederuitvoer	3,4	4,9	6,5	4,8	4,6	3,8	4,2

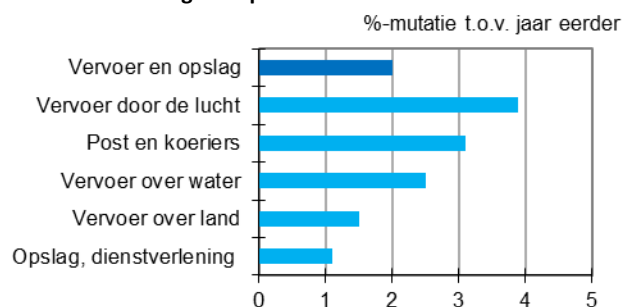
Bron: CBS

Totaalbeeld transport

Groei transportsector zet door

De omzet in de transportsector groeide in het derde kwartaal van 2015 met 2 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De omzet is vanaf het tweede kwartaal 2010 onafgebroken gestegen. Alle subbranches zaten het afgelopen kwartaal in de plus. De grootste omzetstijging was te zien in de luchtvaart, gevolgd door de post- en koeriersdiensten. Hekken sluitte was de opslag en dienstverlening voor het vervoer. De omzetstijging bleef hier steken op iets meer dan 1 procent. De omzet van het vervoer over land steeg met 1,5 procent.

Omzetontwikkeling transport

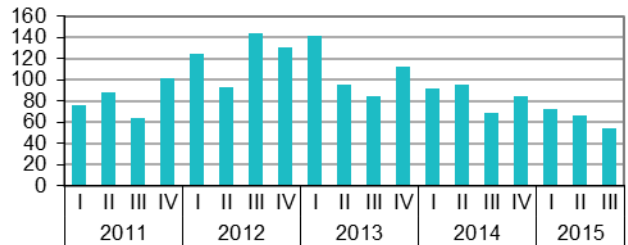
Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

Aantal faillissementen blijft dalen

In het derde kwartaal is het aantal uitgesproken faillissementen in de transportsector met ruim 20 procent gedaald. Dit is het negende kwartaal op rij dat er ten opzichte van een jaar eerder minder bedrijven de deuren hebben moeten sluiten. Deze daling was vrijwel over de gehele linie zichtbaar. De meeste bedrijven (22) die de bedrijfsvoering moesten staken waren werkzaam in het goederenwegvervoer. De grootste procentuele daling kwam op naam van de post- en koeriersdiensten. Van 13 bedrijven in het derde kwartaal van 2014 daalde dit naar 5 bedrijven in het derde kwartaal van 2015. Bij de dienstverleners voor het vervoer daalde het aantal gedwongen bedrijfssluitingen met de helft. In de overige branches was het aantal faillissementen ongeveer even groot in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar.

Aantal faillissementen vervoer en opslag

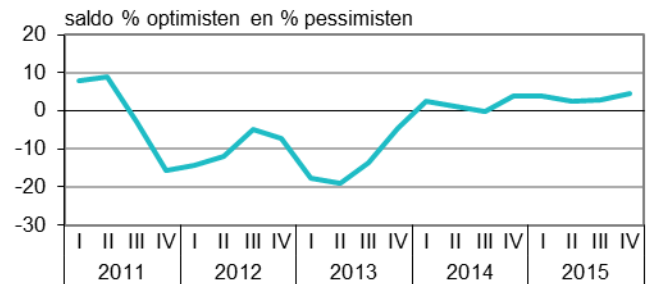
Bron: CBS

Statline: uitgesproken faillissementen

Vertrouwen transporteurs op hoogste niveau sinds 2011

De stemming onder de ondernemers in de transportsector is licht gegroeid ten opzichte van het vorige kwartaal. Het ondernemersvertrouwen kwam in het vierde kwartaal uit op +4,5, het hoogste niveau sinds 2011. Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de ontwikkelingen van de omzet, het economisch klimaat in het vorige kwartaal en de omzetverwachting voor het lopende kwartaal. Deze zijn alle verbeterd ten opzichte van de meting aan het begin van het derde kwartaal. De mening van ondernemers over het economisch klimaat verbeterde het sterkst.

Ondernemersvertrouwen transport (seizoengecorrigeerd)

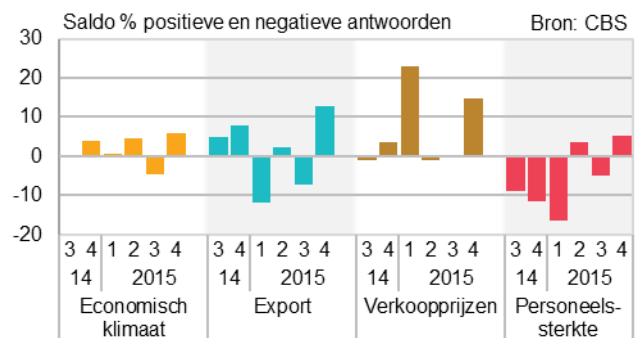
Bron: CBS

Statline: ondernemersvertrouwen

Verwachtingen positief

Ondernemers in de transportsector zijn positief in hun verwachtingen over het economisch klimaat. Vorig kwartaal verwachtten ondernemers per saldo nog een verslechtering. Hetzelfde geldt voor de verwachte ontwikkeling van de personeelssterkte. De verwachtingen voor de buitenlandse omzet zijn positief. Per saldo 13 procent van de ondernemers voorziet een groei van de buitenlandse omzet. Het aantal ondernemers dat verwacht in het vierde kwartaal prijsstijgingen door te voeren, is aanzienlijk groter dan het aantal dat de prijzen denkt te gaan verlagen.

Verwachtingen transportsector

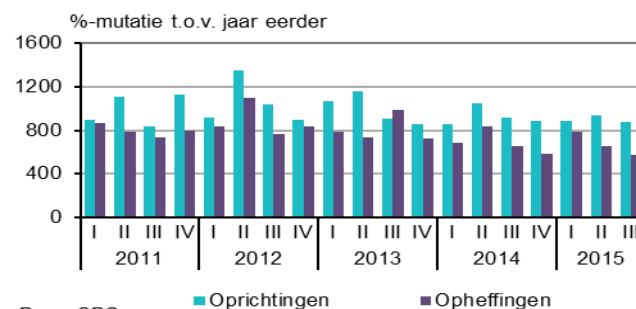
Statline: conjunctuurenquête Nederland

Meer bedrijven

In het derde kwartaal van 2015 zijn in de transportsector ruim 880 nieuwe bedrijven gestart, dat is een daling van bijna 4% ten opzichte van het aantal oprichtingen dat plaatsvond in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Verder zijn er 570 transportbedrijven opgeheven tijdens het afgelopen kwartaal, een daling van 13% ten opzichte van het derde kwartaal van 2014. Het grootste gedeelte van de starters en stoppers zit in het vervoer van personen of goederen over de weg of in de lokale post en koeriers.

In totaal telt de transportsector aan het eind van het derde kwartaal 35.940 actieve bedrijven. Het aantal bedrijven in deze sector is in ieder kwartaal van 2015 voorzichtig toegenomen en ligt in vergelijking met een jaar geleden een kleine 4 procent hoger.

Aantal oprichtingen en opheffingen in de transportsector

Bron: CBS

Statline: [bedrijven oprichtingen](#)

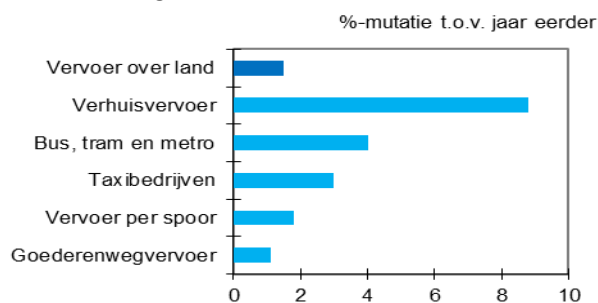
Vervoer over land

Omzet toegenomen in alle takken

In het derde kwartaal nam de omzet van de vervoerders over land met 1,5 procent toe ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar. De verhuizers waren met een omzetgroei van bijna 9 procent de grootste stijger.

Het vervoer per spoor liet een omzetgroei zien van bijna 2 procent. Hier nam het personenvervoer het grootste deel van de stijging voor zijn rekening. Bij de grootste tak binnen de transportsector, het goederenwegvervoer, was de omzettoename met ruim 1 procent het laagst. Het totale vervoer over land laat nu twee jaar op rij een plus zien in de omzetontwikkeling.

Omzetontwikkeling vervoer over land

Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

Taxivervoer meer omzet

De omzet in het taxivervoer steeg in het derde kwartaal met 3 procent. Het is voor het eerst in 3 jaar dat de taxibedrijven een omzetgroei noteerden. In het derde kwartaal van vorig jaar daalde de omzet met 8 procent het sterkst. Sinds dat kwartaal werd de daling steeds kleiner tot een stijging afgelopen kwartaal.

Ongeveer 53 procent van de taxibedrijven heeft een stijging van de inkomsten gezien ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Bij de overige bedrijven daalden de inkomsten of stabiliseerden deze.

Omzetontwikkeling taxibedrijven

Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

Woningmarkt gunstig voor verhuizers

De omzet van de verhuizers is in het derde kwartaal gestegen met bijna 9 procent. Dit is de sterkste omzetstijging sinds 2008, het jaar voor de crisis. Toch ligt de omzet nog altijd 14 procent onder het niveau van het derde kwartaal in 2008. De verhuisbedrijven plukken de vruchten van de aantrekkende woningmarkt. Het aantal verkochte woningen is het afgelopen kwartaal met bijna 30 procent gestegen tot een kleine 51 duizend woningen. Dit is het hoogste aantal verkochte woningen in een derde kwartaal sinds de crisis. Dit wordt mede ingegeven door het gestegen consumentenvertrouwen en de lage rente die betaald wordt voor hypotheeklen.

Omzetontwikkeling verhuisvervoer

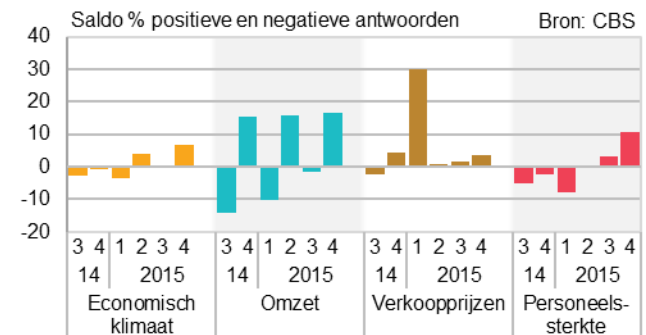
Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

Vervoerders over land positief gestemd

De vervoerders over land zijn positief in hun verwachtingen voor het vierde kwartaal. Het aantal ondernemers dat een verbetering van het economisch klimaat verwacht, is groter dan het aantal dat een verslechtering voorziet. Voor de omzet wordt per saldo een duidelijke toename in het vierde kwartaal verwacht, net als eind vorig jaar het geval was. De tarieven zullen naar verwachting nauwelijks wijzigen. Per saldo verwacht 11 procent van de ondernemers een toename van de personeelssterkte.

Verwachtingen ondernemers vervoer over land

Bron: CBS

[Statline: conjunctuurenquête Nederland](#)

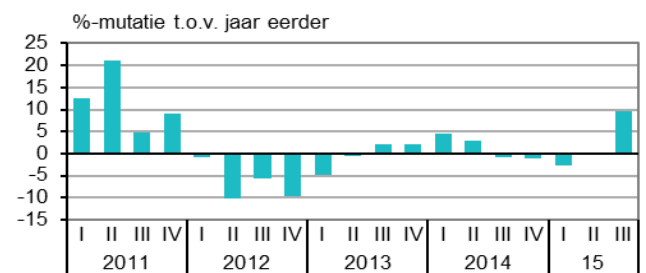
Vervoer over water

Laagwater aanjager omzetstijging

Het vervoer over water liet in het afgelopen kwartaal een omzetstijging zien van 2,5 procent. Deze stijging kwam volledig op het conto van de binnenvaart. De omzet steeg hier met bijna 10 procent. Het waterpeil in de rivieren is afgelopen kwartaal gedaald. Schepen konden minder lading vervoeren, waardoor de overcapaciteit verminderde en de vrachtprijzen stegen. Verder ontvangen schippers een toeslag wanneer zij door laagwater minder lading kunnen vervoeren. De lage waterstand droeg zo in het derde kwartaal bij aan de hoge omzetgroei.

De zeevaart had het moeilijker. De omzet daalde met een half procent. De containertarieven staan al langer zwaar onder druk vanwege de overcapaciteit in deze markt.

Omzetontwikkeling binnenvaart

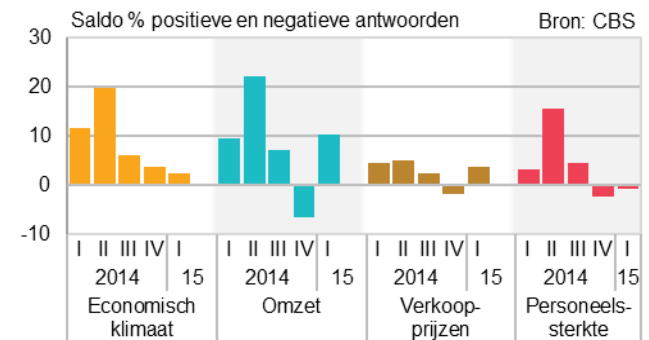
Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

Vervoerders over water negatief in hun verwachtingen

De varende vervoerders zijn somber gestemd voor het vierde kwartaal. De afgelopen anderhalf jaar werd het aantal ondernemers dat een verbetering van het economisch klimaat verwachtte steeds kleiner. Dit aantal is nu zelfs kleiner geworden dan het aantal ondernemers dat een verslechtering van het economisch klimaat verwacht. De groeiverwachting voor de omzet is omgeslagen naar een verwachte omzetsdaling. Net als in het vorige kwartaal wordt verwacht dat de tarieven dalen. Ook de verwachtingen met betrekking tot de personeelssterkte zijn negatief. Per saldo verwacht 6 procent van de ondernemers een afname van de personeelssterkte.

Verwachtingen vervoerders over water

Statline: conjunctuerequête Nederland

Vervoer door de lucht

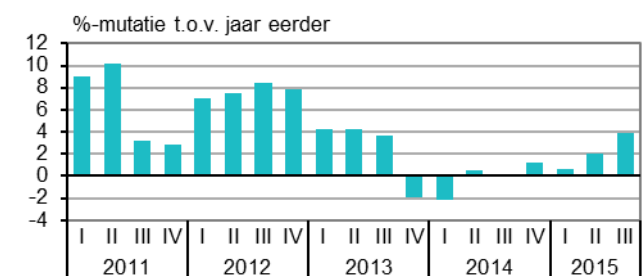
Omzet luchtvaart op nieuw hoogtepunt

De omzet in de luchtvaart steeg in het derde kwartaal met bijna 4 procent. Na een kleine teruggang in de omzetontwikkeling, die eind 2013 begon en 6 kwartalen duurde, zit de omzet nu op het hoogste niveau ooit.

Over een jaar genomen zijn de omzetten van het derde kwartaal het hoogst, doordat in deze periode de zomervakanties vallen. Er worden dan veel reizigers naar vakantiebestemmingen vervoerd.

De omzetstijging in het derde kwartaal is geheel toe te schrijven aan het reizigersvervoer. Het vrachtvervoer zag de opbrengsten in vergelijking met vorig jaar teruglopen.

Omzetontwikkeling luchtvaart

Bron: CBS

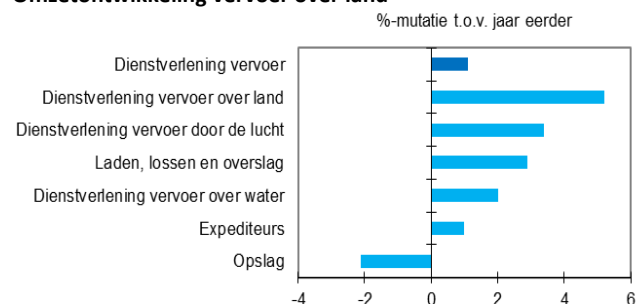
Statline: omzet transport

Opslag en dienstverlening voor het vervoer

Dienstverleners groeien door

De omzet van de dienstverleners voor het vervoer groeide in het derde kwartaal met 1 procent ten opzichte van een jaar geleden. Alle takken met uitzondering van de opslagbedrijven noteerden een omzetgroei. De grootste omzetstijging van 5 procent werd gerealiseerd door de dienstverlening voor het vervoer over land. Deze werd gevolgd door de luchthavens waar de omzet voor het zesde jaar op rij toenam en kwam uit op een stijging van meer dan 3,5 procent. De laagste groei werd genoteerd bij de expeditiebedrijven.

Omzetontwikkeling vervoer over land

Bron: CBS

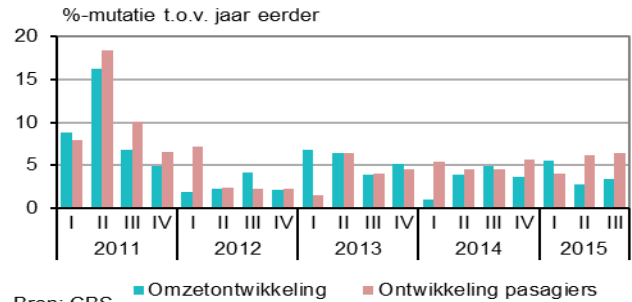
Statline: omzet transport

Omzetgroei luchtvaart dienstverleners lijkt niet te stoppen

De omzet bij de dienstverleners rond de luchtvaart is het afgelopen kwartaal met ruim 3,5 procent gegroeid. Vanaf het derde kwartaal 2010 is de omzet alsmaar gestegen. De omzetgroei is ook terug te zien in het aantal afgehandelde passagiers op de Nederlandse luchthavens.

Ten opzichte van het derde kwartaal 2009 is het aantal afgehandelde passagiers met 38 procent gestegen. De omzet steeg in dit zelfde tijdvak met ruim 30 procent en het aantal vluchten voor passagiers- en vrachtvervoer nam toe met een kleine 20 procent. Daarmee hebben de dienstverleners voor de luchtvaart de sterkste groei na de crisis laten zien in de totale transportsector.

Omzetontwikkeling dienstverlening voor de luchtvaart

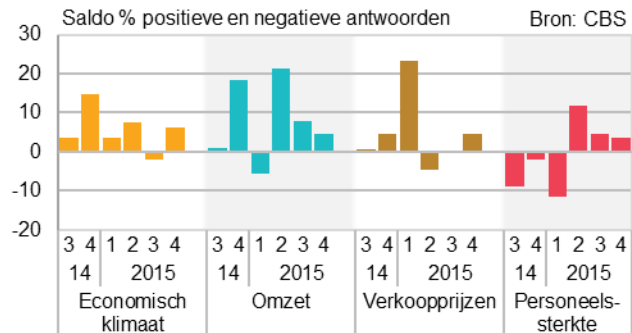
Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

Dienstverleners gematigd positief

De ondernemers in de opslag en dienstverlening voor vervoer verwachten dat het economisch klimaat in het vierde kwartaal verbetert. Daarin zijn zij optimistischer gestemd dan drie maanden geleden, maar in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar zijn minder ondernemers positief gestemd. Ook over de verwachte omzetontwikkeling zijn zij positief, maar minder positief dan drie maanden geleden. Hetzelfde geldt voor de personeelssterkte. Het aantal ondernemers dat verwacht de prijzen te gaan verhogen, is groter dan het aantal dat een prijsverlaging voorziet. Daarmee hebben ondernemers ongeveer dezelfde verwachtingen voor de prijsontwikkeling als in dezelfde periode vorig jaar.

Verwachtingen dienstverleners transport

Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

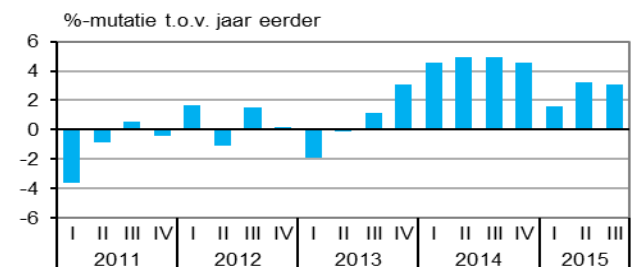
Post en koeriers

Internetverkopen motor voor koeriers

De omzet bij de post en koeriersdiensten is in het derde kwartaal met 3 procent gestegen. De groei was het gevolg van de groei bij de koeriersdiensten, de omzet steeg hier met ruim 8 procent. De afgelopen vijf jaar zijn de opbrengsten alsmaar gegroeid. Vooral de laatste jaren heeft het een grote vlucht genomen. Dit wordt veroorzaakt doordat consumenten meer online kopen. Koeriers profiteren hiervan want een groot deel van deze aankopen wordt door deze bedrijven naar de klanten vervoerd.

Dat internet een belangrijke bron is om aankopen te doen is ook terug te zien in de omzetten voor de onlineverkopen in de detailhandel. Deze stegen in het derde kwartaal met bijna 18 procent.

Omzetontwikkeling post- en koeriersbedrijven

Bron: CBS

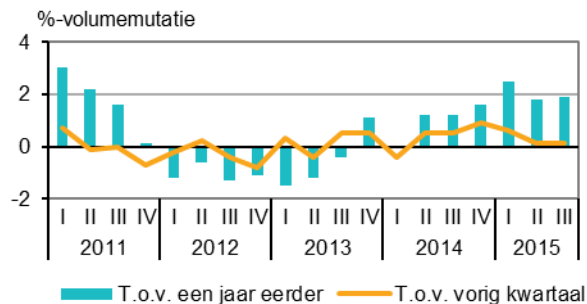
Statline: [omzet transport](#)

Economisch beeld

Economie groeit met 1,9 procent ten opzichte van jaar eerder

De Nederlandse economie is in het derde kwartaal 1,9 procent groter dan in het derde kwartaal van 2014. Deze groei is toe te schrijven aan hogere investeringen, meer export en meer consumptie door consumenten en overheid. Net als in het tweede kwartaal drukte de beperking van de aardgasproductie de groei met ongeveer 0,5 procentpunt. Zoals in de voorgaande drie kwartalen is in het derde kwartaal aanzienlijk meer geïnvesteerd in woningen. Ook gaven bedrijven en instellingen weer meer uit aan vervoermiddelen dan een jaar eerder. Dit kwartaal lagen vooral de investeringen in personenauto's een stuk hoger. Daarnaast is meer geïnvesteerd in vrachtauto's, opleggers en dergelijke. Ten slotte hebben bedrijven en instellingen meer besteed aan machines en installaties, telecommunicatie en software.

Bruto binnenlands product

Bron: CBS

Statline: [bbp](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van de cijfers zoals deze op 9 december 2015 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actualere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn doorgaans niet seizoen gecorrigeerd. Indien dit wel het geval is staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Meer informatie

CBS Infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch (08.30-17.30): 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst sector bedrijfsstatistieken Den Haag (EBD)

Datum 10 december 2015